

DANISH B – STANDARD LEVEL – PAPER 1 DANOIS B – NIVEAU MOYEN – ÉPREUVE 1 DANÉS B – NIVEL MEDIO – PRUEBA 1

Monday 14 May 2012 (afternoon) Lundi 14 mai 2012 (après-midi) Lunes 14 de mayo de 2012 (tarde)

1 h 30 m

TEXT BOOKLET - INSTRUCTIONS TO CANDIDATES

- Do not open this booklet until instructed to do so.
- This booklet contains all of the texts required for Paper 1.
- Answer the questions in the Question and Answer Booklet provided.

LIVRET DE TEXTES – INSTRUCTIONS DESTINÉES AUX CANDIDATS

- N'ouvrez pas ce livret avant d'y être autorisé(e).
- Ce livret contient tous les textes nécessaires à l'Épreuve 1.
- Répondez à toutes les questions dans le livret de questions et réponses fourni.

CUADERNO DE TEXTOS - INSTRUCCIONES PARA LOS ALUMNOS

- No abra este cuaderno hasta que se lo autoricen.
- Este cuaderno contiene todos los textos para la Prueba 1.
- Conteste todas las preguntas en el cuaderno de preguntas y respuestas.

TEKST A

5

10

15

DANEFÆ

Danefæ er genstande fra fortiden, herunder mønter, der bliver fundet i Danmark, og er lavet af værdifuldt materiale eller har særlig kulturhistorisk værdi. Danefæbestemmelserne omfatter såvel fund til lands som til vands. Danefæ tilhører staten. Den, der finder danefæ skal straks aflevere det til Nationalmuseet, som så ofte udbetaler en dusør til finderen.

Hvad er så danefæ?

Danefæ kan vejledende inddeles i tre grupper:

Gruppe 1: ubetingede danefæ

Fund af guld eller sølv, forarbejdet rav, elfenben eller ædle stene samt mønter af enhver art og af et hvilket som helst materiale.

Gruppe 2: i almindelighed danefæ

Fund af andre metaller som fx kobber, tin, bronze og jern, eller genstande af glas. Smykker, våben, redskaber, kar, statuetter m.m., som er lavet af disse metaller eller af glas, vil som regel være danefæ, især hvis de er sjældne eller meget gamle.

Gruppe 3: kun i sjældne tilfælde danefæ

Fund af organisk materiale som ben, træ eller skind, eller af uorganisk materiale som flint, sten eller ler. Disse fund forekommer i meget store mængder.

Et fint eksempel på gruppe 1 Danefæ er guldhornene, som var to horn fra jernalderen, som i 1800-tallet blev et dansk nationalklenodie. Om de blev brugt som drikkehorn eller

som blæseinstrumenter vides ikke. Hornene blev fundet ved Møgeltønder i henholdsvis 1639 og 1734. I 1802 blev de stjålet og omsmeltet, men efter tegninger er der senere lavet kopier som i dag udstillet på Nationalmuseet i København.

25

20

Adapteret fra: www.visitdenmark.dk/danmark/da-dk/menu/turist/turistinformation/fakta-az/danefae.htm (2011)

TEKST B

5

10

15

20

Og hvad kan man så lige bruge det til?

Det spørgsmål skal universitetsstuderende ofte svare på.

De nye fag "Performance Design" og "Sundhedsfremme" på Roskilde Universitetscenter (RUC) har kun eksisteret i mindre end ti år og afsætter ikke kandidater til faste arbejdsområder. Så karrierevejen er ikke afgjort på forhånd på samme måde som for lærere og sygeplejersker. De studerende på nye fag møder endnu flere spørgsmål end andre universitetsstuderende.

Et nyt speciale af Katrine Lindvig undersøger, hvordan studerende, der læser de nye fag, finder ud af, hvad de gerne vil arbejde med. Hun havde en forestilling om, at der ville herske total forvirring blandt de studerende på fagene, fordi arbejdsområderne ofte skal opfindes af de studerende selv. Men hun oplevede, at den taletid, som de studerende får, når folk spørger om deres fag, faktisk skaber klarhed og større forståelse.

»Jo flere gange, man har forholdt sig til, hvad man skal efter studiet, samt hvad man vil specialisere sig i, jo bedre bliver man til at sætte konkrete ord på sin viden,« siger Katrine Lindvig. Familiefesten er et godt sted at øve sig i at fortælle sin faglige historie. Når landmands-onklen spørger, om man lærer andet end at sidde i rundkreds ude på RUC, bliver de studerende tvunget til at formulere, hvad de kan bruges

til ude i virkeligheden. Alt tyder på at det er positivt selv at skulle formulere sin akademiske identitet.

»Flere [-X-] de studerende på Performance-design taler [-16-] den ret fordomsfulde betegnelse "cand. gøgl". Én siger at cand. gøgl er et fantastisk begreb at beskrive sin uddannelse ud fra, [-17-] det er så provokerende, at det får tilhørerne til at lytte [-18-],« siger Katrine Lindvig.

Katrine Lindvig sammenligner i sit speciale de nye uddannelser med Joker-kortet. Kortet, der ikke tilhører nogen kulør, men kan bruges strategisk i stedet for et andet kort og hvis værdi afhænger af spillet og af timingen.

Adapteret fra: www.videnskab.dk/kultur-samfund/studerende_kan_finde faglig identitet ved familiefesten (2010)

TEKST C

Vi stoler på hinanden

Tre fjerdedele af alle danskere har tillid til andre mennesker, viser en ny undersøgelse om danske værdier, der netop er udkommet i bogen »Små og store forandringer«.

Vi er trygge ved at aflevere børnene i daginstitutionen og føler os tilpas blandt flere forskellige mennesker. Danskernes generelle tillid til andre er nemlig vokset fra 51 til 76 procent siden 1981, viser en ny stor værdiundersøgelse. Det bliver mere og mere mainstream at have tillid til hinanden, og det medfører større grad af demokrati og mindre behov for at kontrollere.

Tilliden er vokset, men siden den første spørgerunde for 30 år siden har den også bredt sig til flere forskellige grupper i samfundet. Fra at begrænse sig til grupper som højtuddannede, venstreorienterede og kvinder havde stort set alle danskere fået mere tillid til hinanden ved den seneste måling i 2008.

Umiddelbart mærker man ikke noget til den større tillid, men til gengæld vil man kunne mærke, hvis den daler, og det dermed går dårligere i samfundet.

De danske værdikonklusioner er del af en europæisk undersøgelse. Og i forhold til andre befolkninger er danskere et af de mest tillidsfulde folkefærd. Det forklares med graden af social lighed, der eksisterer i Danmark. Socialt ulige samfund er utrygge samfund og har dermed en lav tillidsgrad. Danmark er derimod blevet et meget lige samfund, og det kan være noget af forklaringen. Tillid giver en større lykkefølelse og har mange positive indvirkninger på samfundet, der får det hele til at fungere bedre.

Blandt andre konklusioner i bogen lyder, at foreningslivet – og dermed det danske fællesskab 20 – har det bedre end antaget, og at en individualisering i samfundet derfor ikke kan bekræftes.

Adapteret fra: www.b.dk/damark/vi-stoler-paa-de-andre (2011)

5

10

15

TEKST D

Chris MacDonald: Hvad Danmark lærte mig om hvile

I USA findes konceptet 24/7 og slogan som »En 40-timers arbejdsuge er for svæklinge«. Det lyder kraftfuldt, og som kilden til succes, men det er faktisk det stik modsatte. Hemmeligheden bag effektivitet er at restituere på den rigtige måde. Noget, jeg først virkelig lærte, da jeg kom til Danmark.

Det hele startede min første dag på Københavns Universitet, hvor jeg fik et chok. Pludselig rejste folk sig og gik. »Hvad sker der?« tænkte jeg. Det viste sig, at vi havde fri, klokken var 16. Jeg tænkte: »Hvad?! Dagen er først lige på vej ind i fase to: Overtid.«

Den uge blev jeg overvældet over, at forretninger, alle forretninger, lukkede klokken 20. Og da jeg gik ud af

min dør søndag morgen, og hele byen var lukket, troede jeg, at jeg var havnet i den mørke middelalder. I USA kunne jeg købe ind hele døgnet, syv dage i ugen.

Kort efter fandt jeg ud af, at danskere har fem-seks ugers ferie i året, og mit hjerte sprang fem-seks slag over. »Her bliver jeg!« tænkte jeg. I USA er én uges ferie normalt. Og der holder ikke alle deres ferie – for man skal arbejde i sit ansigts sved, hver dag, alle årets dage. Men i Danmark holder alle mennesker hele deres fem ugers ferie!

Fastlagte feriedage

Jeg var ved at forelske mig i Danmark, og så kom julen. I havde fri dagen før juleaften. Lillejuleaften, kaldte I det! »Lillejuleaften?« tænkte jeg. »Jeg er endt i Utopia!« Så kom min første påske. Jeg stod op om torsdagen, klar til arbejde, men ingen dukkede op. Så kom Langfredag og Påskedag, dem kendte jeg, og da mandag kom, tænkte jeg: »Okay. Nu må vi da skulle på arbejde igen?« Jeg dukkede op, men det var der ingen andre, der gjorde. Tirsdag var jeg nødt til at spørge en: »Hvad skete der i går?« »Helligdag.« »Hvilken helligdag?« »2. Påskedag.« »Anden?« Jeg havde aldrig hørt om en 2.-dag i mit liv!

Nøglen til effektivitet

Min pointe er, at ferier, helligdage og strukturerede fyraftenstider var en meget lille del af mit liv, før jeg kom til Danmark. Jeg var vant til 24/7-konceptet og forstod ikke, hvordan et samfund kunne fungere uden det. Men da jeg begyndte at vænne mig til on/off-cyklusen i Danmark, gik det op for mig, at jeg ikke bare nåede det samme som før. Jeg nåede mere.

Nøglen til god præstation er altså: At arbejde bliver gennemført, og at hvile bliver gennemført. Enten hviler man, eller også arbejder man. Der er ingen mellemting, og vi kan ikke lade op, mens vi »lige arbejder lidt.«

Adapteret fra: www.fri.dk/velvaere/chris-macdonald-hvad-danmark-laerte-mig-om-hvile (2010)